

Elektrituruseaduse muutmise ja sellega seondvalt alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse muutmise seadus

§ 1. Elektrituruseaduse muutmine

Elektrituruseaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 3 täiendatakse punktiga 8⁷ järgmises sõnastuses:
„8⁷) dünaamilise elektri hinnaga leping – elektrileping, mis kajastab hinnakõikumisi elektribörsil kauplemisperioodide lõikes;“;
- 2) paragrahvi 3 punktis 22⁴ asendatakse sõnad „ajavahemik 1. aprillist kuni 31. märtsini“ sõnaga „kalendrikuu“;
- 3) paragrahvi 3 punkt 22⁵ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„22⁵) seotud ettevõtjad – kaks või enam ettevõtjat kontsernis ja samadele aktsionäridele kuuluvad ettevõtjad“;
- 4) paragrahvi 21⁴ lõiked 3 ja 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(3) Konkurentsiamet töötab välja elektriturul tarbimiskajas osalemise tingimused, viib läbi avaliku konsultatsiooni ja avalikustab nimetatud tingimused oma veebilehel. Tingimuste väljatöötamisel võetakse arvesse, et:
 - 1) tarbimiskajas osalemine peab võimaldama agregeerimist ja iseseisva agregatori tegutsemist;
 - 2) tingimused võivad ette näha tarbimiskaja tulemusena elektriturule müüdavate või sealt ostetavate elektrienergia tegelike koguste muutumisega tarbimiskajas osalenud tarbija bilansihaldurile tekkinud otseste kulude hüvitamist agregatori või tarbimiskajas osalenud tarbija või kõigi tarbijate poolt;
 - 3) otseste kulude hüvitamine agregatorite poolt toimub üksnes ulatuses, milles kulud ületavad tarbimiskajaga turuosalisele tekkinud tulusid;
 - 4) tarbimiskajas osaleva elektrienergia koguse ja agregeerimise koguste selgitaja ja arveldaja on süsteemihaldur.
- (4) Võrguettevõtjad ja süsteemihaldur koostavad käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud tarbimiskajas osalemise tingimuste alusel vajalikud meetodikad ja esitavad need Konkurentsiametile kooskõlastamiseks hiljemalt kuus kuud pärast § 21⁴ lõikes 3 nimetatud tingimuste avalikustamist.“;
- 5) paragrahvi 21⁴ täiendatakse lõigetega 5–6 järgmises sõnastuses:
„(5) Paragrahvi 21⁴ lõikes 3 nimetatud tingimused peavad sisaldama järgmisi reegleid:
 - 1) tarbimiskaja pakkumises osaleva tarbija, bilansihalduri, agregatori, võrguettevõtjate ning täiendavad süsteemihalduri kohustused;
 - 2) tarbimiskajaga seotud bilansi ja tarnete selgitamise;
 - 3) tarbimiskaja tulemusena otsest kahju saanud tarbimiskajas osalenud tarbija bilansihaldurile hüvitise arvutamise põhimõtted, kui käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud tarbimiskajas osalemise tingimused näevad ette käesoleva paragrahvi lõike 3 punktides 2 ja 3 nimetatud kulude hüvitamist.

(6) Süsteemihaldur täidab järgmisi ülesandeid:

- 1) teostab tarbimiskajaga seotud bilansi ja tarnete selgitamist;
- 2) arvutab käesoleva seaduse § 21⁴ lõike 5 punkti 3 kohaselt kehtestatud põhimõtete alusel hüvitise suuruse igaks kauplemisperioodiks;
- 3) arveldab turuosalistega vastavalt § 21⁴ lõikes 3 nimetatud tarbimiskajas osalemise tingimustele;
- 4) lähtub oma tegevuses § 21⁴ lõikes 3 nimetatud tarbimiskajas osalemise tingimustest.“;

6) paragrahvi 44 täiendatakse lõikega 8¹ järgmises sõnastuses:

„(8¹) Avatud tarnija ja bilansihaldur ei nõua agregaatoriga agregeerimislepingu sõlminud tarbijalt ja aktiivselt võrguteenuse kasutajalt alusetuid makseid ega trahve ega rakenda nende suhtes muid põhjendamatuid lepingulisi piiranguid ega tehnilisi nõudeid, mis tuleneksid sellest, et tarbija või aktiivne võrguteenuse kasutaja osaleb agregeerimises.“;

7) paragrahvi 59² täiendatakse lõikega 10 järgmises sõnastuses:

„(10) Salvestusperioodi vältel elektrivõrgust salvestatud elektrienergiale samal perioodil elektrivõrku tagastatud elektrienergia koguse ulatuses käesoleva seaduse §-des 59 ja 59⁴ nimetatud toetuste rahastamise kulu ei rakendu juhul kui energiasalvestusüksusele on paragrahvi 67 lõike 1¹ kohaselt rajatud eraldi mõõtepunkt või olemasolev võrguühendus on kasutusel üksnes energiasalvestusüksuse poolt. Käesoleva lõike kohast salvestatud elektrienergia arvestust teostatakse mõõtepunkti põhiselt.“;

8) paragrahvi 63 lõikes 6 asendatakse sõnad „vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes“ sõnadega „jaotusvõrguettevõtja veebilehel“;

9) paragrahvi 66 täiendatakse lõikega 8¹ järgmises sõnastuses:

„(8¹) Võrguettevõtja, kes on vertikaalselt integreeritud ettevõtja ja kelle võrku ühendatud tarbijate arv on väiksem kui 100 000, ei pea käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud võrgu kümneaastast arengukava koostama.“;

10) paragrahvi 66 lõige 14 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(14) Konkurentsiamet konsulteerib käesoleva paragrahvi lõike 12 alusel koostatud arengukava üle vaadates kõikide võrguühenduse kasutajatega ja avaldab konsultatsiooni tulemused oma veebilehel.“;

11) paragrahvi 66 täiendatakse lõikega 14¹ järgmises sõnastuses:

„(14¹) Konkurentsiamet võib võrguettevõtjalt taotleda arengukava muutmist. Konkurentsiamet avaldab investeerimisprojektide nimekirja, ajakava ja maksumuse oma veebilehel ning jälgib arengukava elluviimist.“;

12) paragrahvi 66² lõikes 1 ja § 66³ lõikes 2 asendatakse sõnad „oma sidusettevõtjat“ sõnadega „endaga seotud ettevõtjaid“;

13) paragrahvi 66³ lõike 3 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Konkurentsiamet võib jätta riigihanke tingimused kooskõlastamata ja teha ettepanekud nende muutmiseks, kui need ei taga kuluefektiivset teenuse hankimist või ei vasta võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõttele.“;

14) paragrahvi 67 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Võrguettevõtja rajab turuosalise taotluse alusel salvestusperioodi jooksul salvestatud elektrienergia koguse kindlaksmääramiseks liitumispunkti eraldi mõõtepunkti. Turuosaline tasub täiendava mõõtepunkti rajamise ja kasutamise eest vastavalt võrguettevõtja hinnakirjale. Mõõtepunkti kasutamise tingimustes ja mõõteandmete käitlemises lepitakse kokku liitumispunkti suhtes sõlmitud võrgulepingus.“;

15) paragrahvi 70 lõikes 6 asendatakse sõnad „või vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes ning“ sõnaga „ja“;

16) paragrahvi 71 lõiget 1 täiendatakse punktiga 7 järgmises sõnastuses:

„7) liitumispunktis täiendava mõõtepunkti kasutamise eest.“;

17) paragrahvi 71 täiendatakse lõikega 10¹ järgmises sõnastuses:

„(10¹) Salvestusperioodi vältel elektrivõrgust salvestatud elektrienergia eest samal perioodil elektrivõrku tagastatud elektrienergia koguse ulatuses käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 4 kohast edastamistasu ei võeta juhul kui energiasalvestusüksusele on paragrahvi 67 lõike 1¹ kohaselt rajatud eraldi mõõtepunkt või olemasolev võrguühendus on kasutusel üksnes energiasalvestusüksuse poolt. Käesoleva lõike kohast salvestatud elektrienergia arvestust teostatakse mõõtepunkti põhiselt.“;

18) paragrahvi 74 lõigetes 1 ja 2 asendatakse sõnad „vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes“ sõnadega „võrguettevõtja veebilehel“;

19) paragrahvi 75¹ täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Tarbija taotlusel esitab müüja tarbijale selgituse, kuidas tema arve on koostatud.“;

20) paragrahvi 76¹ lõikes 2 asendatakse sõna „sidusettevõtjat“ sõnadega „endaga seotud ettevõtjaid“;

21) paragrahvi 87 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Elektrimüüja võimaldab tarbijal sõlmida dünaamilise elektri hinnaga lepingut. Dünaamilise elektri hinnaga lepingu sõlmimise eel teavitab elektrimüüja tarbijat lepinguga kaasnevatest võimalustest, maksumusest ja riskidest.“;

22) paragrahvi 87 lõike 1 punkt 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„9) teave kaebuste käsitlemise kohta, sealhulgas teave tarbija õiguste kohta, mis seonduvad vaidluste kohtuvälise lahendamisega;“;

23) paragrahvi 87 lõiget 1 täiendatakse punktiga 11 järgmises sõnastuses:

„11) lihtsas ja täpses sõnastuses kokkuvõtte käesolevas lõikes nimetatud lepingutingimustest.“;

24) paragrahvi 89 lõiget 4 täiendatakse pärast teist lauset lausega:

„Müüja peab enne tarbija lepingu dünaamilise elektri hinnaga lepingu vastu vahetamist saada selleks tarbija nõusoleku.“;

25) paragrahvi 91 lõike 3 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Teates nimetatakse lepingu ülesütlemise alus, lepingu lõppemise kuupäev ja teave muude võimaluste kohta kui tarbimiskoha võrgust lahtiühendamine.“;

26) paragrahvi 93 lõike 6 punkt 18 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„18) jälgib turu olukorda ja konkurentsi taset, sealhulgas elektribörsi ja kodutarbijatele määratud hindu ning dunaamilise elektri hinnaga lepingute statistikat ja mõju tarbijate arvetele, ning avaldab vähemalt kord aastas sellekohase aruande, mis sisaldab ka soovitusi kodutarbijatele müüdava elektrienergia hinna kujunduse kohta;“;

27) paragrahvi 93 lõiget 6 täiendatakse punktiga 22³ järgmises sõnastuses:

„22³) jälgib tarbimiskajas osalemise ja agregeerimise mahtusid ning turu käivitumist ning hindab käesoleva seaduse § 21⁴ lõikes 3 nimetatud tingimuste uuendamise vajadust;“.

§ 2. Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse muutmine

Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse § 24 lõiget 6³ täiendatakse pärast kolmandat lauset järgmise lausega:

„Energiasalvestusüksuse poolt kalendrikuu lõikes tarbitud elektrienergia eest ei teki maksukohustust samal perioodil elektriaktsiisi maksjale edastatud elektrienergia ulatuses tingimusel, et elektriaktsiisi maksja tasub energiasalvestusüksuse poolt temale edastatud elektrienergia eest aktsiisi.“.

§ 3. Seaduse jõustumine

Käesoleva seaduse § 1 punktid 7, 14, 17 ning § 2 jõustuvad 2025. aasta 1. jaanuaril.